

מצפה רמון, המתנ"ס והמשהו

איך להפוך את המתנ"ס למקום שיאפשר לאנשים לעשות שינוי?

יום חמישי. מצפה רמון. כנס מנהלים של מחוז הדרום. הרוב נמצאים. שלושה חולים, שפעת האופנה, שניים עם עניין אישי ועוד אחד לא ידוע. מגיעים מכל קצוות הנגב, כרגיל, אירוח נחמד ומסביר פנים בכניסה למתנ"ס. רואים שאלי והצוות השקיעו בנו. הכנס מתקיים במועדון. מועדון שלא היה מבייש גם קפה מודרני באמצע תל אביב. כנס מחוזי. אוהבים לקטר. אוהבים להיפגש. איך אומרים החברים? זה היום היחיד בחודש שהם לא חייבים לחשוב. חושבים בשבילם. אני מסתכל על המנהלים. שמונה תשעה מהם צעירים בתפקיד. חדשים. מלאים חיוניות. אין בהם טיפה מהציניות. הם מאמינים, אני חושב. ממש כיף להם לחוות את המתנ"ס במעגל החיים שלו בפעם הראשונה. זו חוויה מרגשת.

השבוע הייתי בישיבת הנהלה בדימונה. המנהל נועם. צעיר ונחמד. עורך דין צעיר שבחר בנו, ואנחנו בחרנו בו. כשפגשנו אותו בפעם הראשונה, מיקי אמר שאלה בני האדם שאנחנו צריכים בחברה למתנ"סים שלנו. אמרתי למיקי, שהוא מזכיר לנו אותנו כמנהלים צעירים. בישיבת ההנהלה ראיתי שהוא נהנה מהתפקיד. 'נועם', שאלתי, 'ממה אתה נהנה כל כך?' 'בוא' הוא אמר. ירדנו למרתף. אולפן חזרות. 'אתם מוכנים?' הוא שואל ומחייך. 'כן', עונים לו חמישה חברי צעירים מאחורי הקלעים, התופים והגיטרות. הם מנגנים ונועם שר שיר של מאיר אריאל. הדג נחש. שיר לא קל. ברגש. קול יפה. רואים שהוא נהנה. ככה זה שהעבודה שלנו היא גם המקום שאנחנו נהנים בו כל כך. 'נועם', אתה בטוח שאנחנו בחברה למתנ"סים צריכים לשלם לך? אני זורק לו. הוא מחייך. עדיין מאושר.

יוסי, יו"ר ההנהלה של המתנ"ס במצפה רמון, הוא הדובר הראשי של הכנס. אלי קורא לו, ממש בלי חנופה, 'הקוסם'. אני פותח. מספר על המתנ"ס, על היישוב. אלי אלוש קיבל את המתנ"ס במצב של משבר. היה צורך בתכנית הבראה. סייענו לו לבנות את תכנית הבראה על פי מודל ייחודי שפיתחנו במחוז. אלי ביצע בהצלחה. היום המתנ"ס בדרך הנכונה. אני מספר ליוסי שעמדתני בפני הצוות וההנהלה של להבים השבוע. קראתי להם קטע מתוך הספר של חיים צפורי **טורו של מנכ"ל**. "בנין או בית". "מה שהופך בנין לבית יכול להפוך שיכון לשכונה וקבוצת אנשים לחבורה. אותו 'משהו' הופך קהל לקהילה, ארגון לתנועה ותפקיד לשליחות". שאלתי את יוסי, מה זה 'משהו' הזה, לדעתך. אולי לפני הרעיונות של יוסי, משהו על יוסי. יוסי הוא אדם שמגדיר את עצמו כצעיר בן 39. צעיר שנמצא כבר תשע שנים בפנסיה. הגיע למצפה רמון מבחירה. עכשיו הוא נהנה מהחיים. ליוסי תפיסת חיים מאוד מיוחדת ומרשימה. סיפור אחד לדוגמה. קשה לבצע תכנית הבראה ביישוב כמו מצפה רמון. המתנ"ס הוא מעסיק מרכזי ביישוב. אם מפוטרים עובדים מהמתנ"ס. האפשרויות לא משהו. נאלצנו לסיים את העבודה לכמה עובדים ותיקים. חששנו. תביעות משפטיות. רוח רעה בקהילה. לחצים.

ישיבת ועדת כוח אדם לשימועים. העובד בפתח. יודעים שיהיה קשה. לפתע יוסי מבקש כמה דקות עם האדם. הם חוזרים מחייכים. יוסי מבקש להכתיב סיכום. מסיימים בהסכמה. אלי אלוש קורא לזה קוסם. 'איך אתה עושה את זה יוסי?'

המנהלים שלנו קשובים. מעניין להם. יוסי שואל: 'מה התכונה שהיא מצטרפת לאדם, שהופכת אותו למיוחד? המנהלים מנסים בהיסוס מה. יוסי מחייך לתשובות שלנו בהבנה ובהסכמה. 'אנושיות' הוא אומר לנו לבסוף. 'אנושיות'. זו התכונה המיוחדת שיש רק לאדם. תכונה שמאפשרת לשנות ולהשתנות. אנושיות יכולה להחליף כל פעולה שנובעת מיצר לפעולה שנובעת מערכים. באנושיות יש אנרגיה. תנועה.'

כשאדם עומד בפני ועדה שתפקידה לסיים את עבודתו הוא פגוע. היצר שלו נדרך להשיב לפגיעה. הוא רואה כוח. יצר. הוא מגיב בכוח. ביצר. 'אני פשוט עושה הכול לשמור על כבודו. נתתי להם אנושיות ואמונה. גם אם הוא מפעיל יצר, כוח, אני מפעיל ערכים. אהבת אדם. כבוד. אנושיות היא המאפשרת לנו את השינוי. אדם רוצה כבוד. הוא מחפש להיות משמעותי. להועיל. לתרום. לבחור. כשאתה נותן לאדם תקווה. תחושת יכולת. כבוד. דרך. הוא מאמין שאפשר שהשינוי שלפניו יעשה לו טוב. הוא בוחר. היום אפשר לדבר בתוצאות. עובד אחד פתח מעדנייה ביישוב והוא מאושר. שנייה עברה צפונה. מאושרת בחיי המשפחה שלה. שלישית מצאה את עצמה מלמדת ומתפרנסת ממש בכבוד בבית. נתנו כבוד. אנושיות. הם סיימו כשהם מאמינים שהם יכולים בדרך חדשה.'

כך במתנ"ס. המשהו שאנחנו מחפשים הוא האנושיות. למתנ"ס יש התפקיד חשוב ביותר בקהילה. יש למתנ"ס את הנכס הכי חשוב. האנשים בקהילה. אם נטען את המתנ"ס באנושיות נהפוך את המתנ"ס למקום שיאפשר לאנשים לעשות שינוי. השינוי – יש בו אנרגיה. תנועה. יוזמה. אחריות. בחירה. אם הפעולות של המתנ"ס יתבצעו בדרך של יותר ערכים ופחות יצר, אם נצליח לשדר אנושיות בכל פעולה, בכל חוויה, אנשים יספגו אנושיות. למתנ"ס יש את היכולת לספק חוויה. לספק הזדמנות. להציע שינוי. האדם, אומר יוסי, הוא מיוחד. יש בו תכונה מיוחדת. הוא יכול להגות רעיון ואחר כך יש לו את היכולת להגשים אותו. להפוך דבר גשמי למוחשי. אבל יש לו גם את היכולת להפוך דבר מוחשי לרעיון. אדם הוגה רעיון ומצייר ויש לו ציור. הוא יכול גם לראות ציור. דבר מוחשי ויצא לו רעיון מיוחד אחר. כך האדם עושה שינוי. הוא הופך אנרגיה מטה פיזית, רעיון, לדבר מוחשי, לביצוע ולהיפך. את היכולת הזאת של אנושיות. של שינוי, אנחנו יכולים להביא לקהילה. זה המשהו הזה שלמתנ"ס יש. זוהי המתנה הארגונית הגדולה שקיבלנו בחברה למתנ"סים. להיות בעלי יכולת לתת לאדם. לאנשים. לקהילה. היה כנס טוב. הלכתי חושב הביתה. ♦

חבט דרומי

>>

מאת איתן מזרחי
מא"ז דרום

"מהו אותו 'משהו' שהופך קהל לקהילה, ארגון לתנועה ותפקיד לשליחות" אני שואל, יוסי משיב: "אנושיות"

עלינו להביא לקהילה את היכולת הזאת של אנושיות